

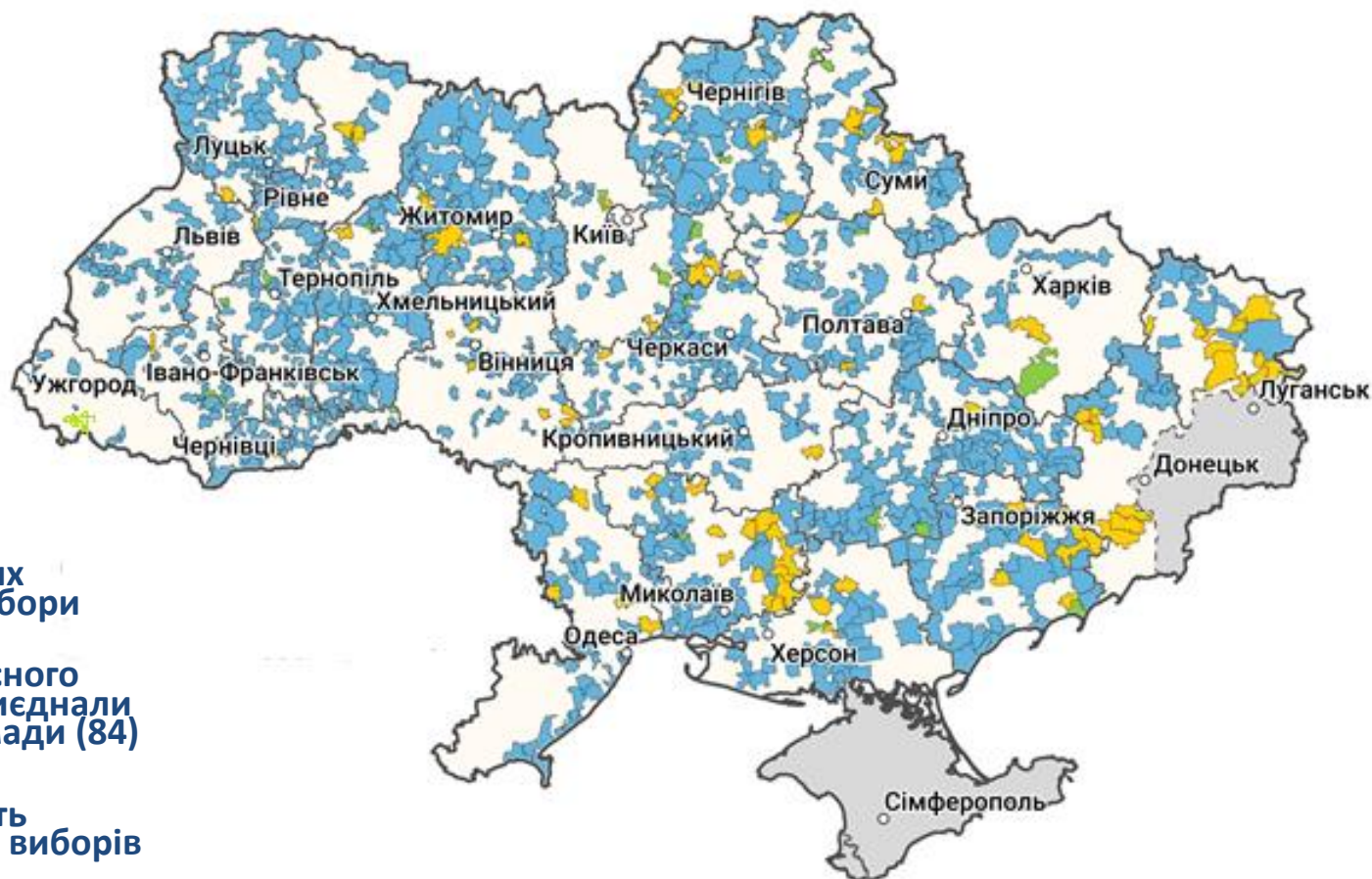
«Децентралізація: стан та перспективи реалізації»

Олександр Слобожан

*Виконавчий директор Асоціації міст України,
кандидат наук з державного управління*

ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ/ПРИЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

**Утворено
848 ОТГ в яких
відбулися вибори**

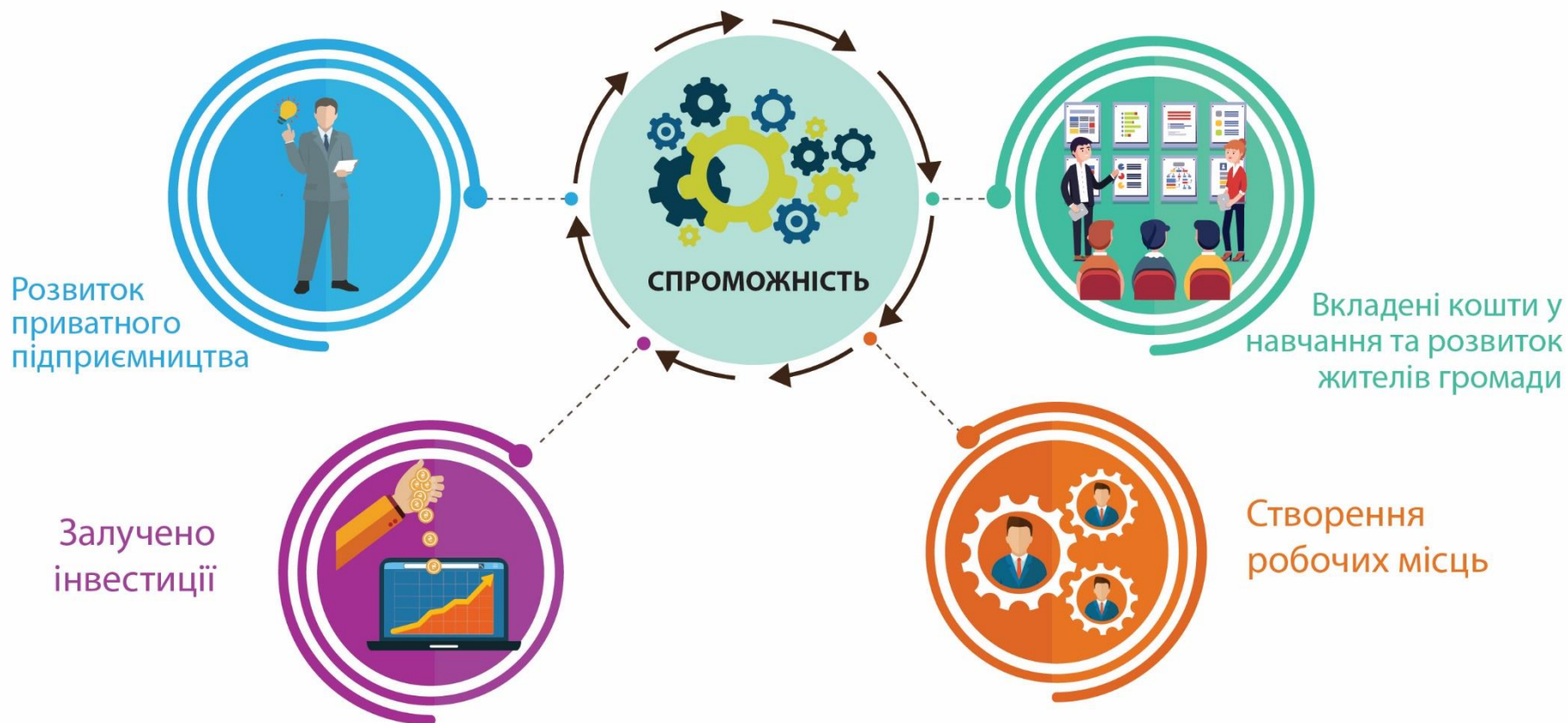
**36 міст обласного
значення приєднали
сусідні громади (84)**

**ще 44 чекають
призначення виборів**

Орієнтованість на потреби людей – основа успішної діяльності

Що таке спроможна громада?

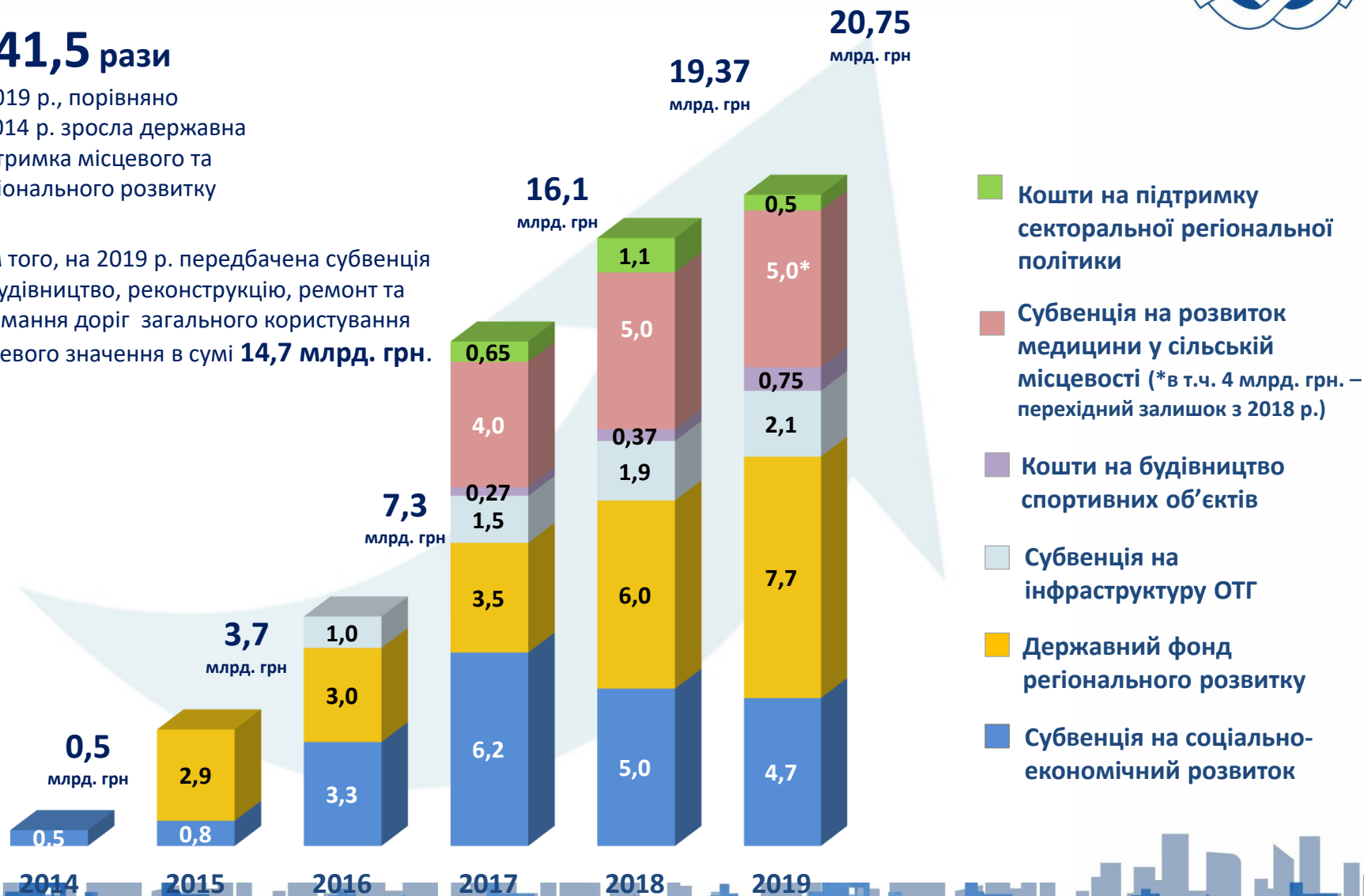

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

у **41,5** рази

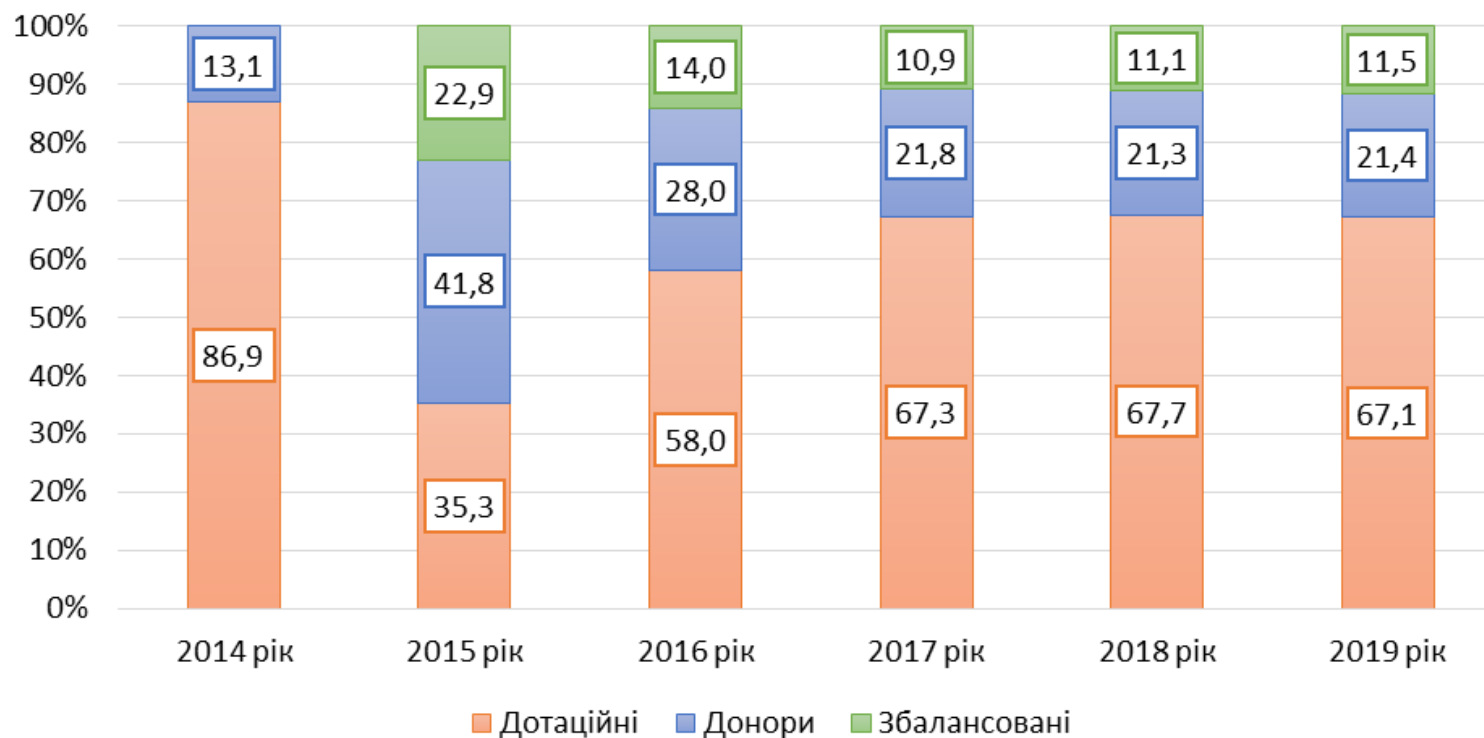
в 2019 р., порівняно з 2014 р. зросла державна підтримка місцевого та регіонального розвитку

Крім того, на 2019 р. передбачена субвенція на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання доріг загального користування місцевого значення в сумі **14,7 млрд. грн.**

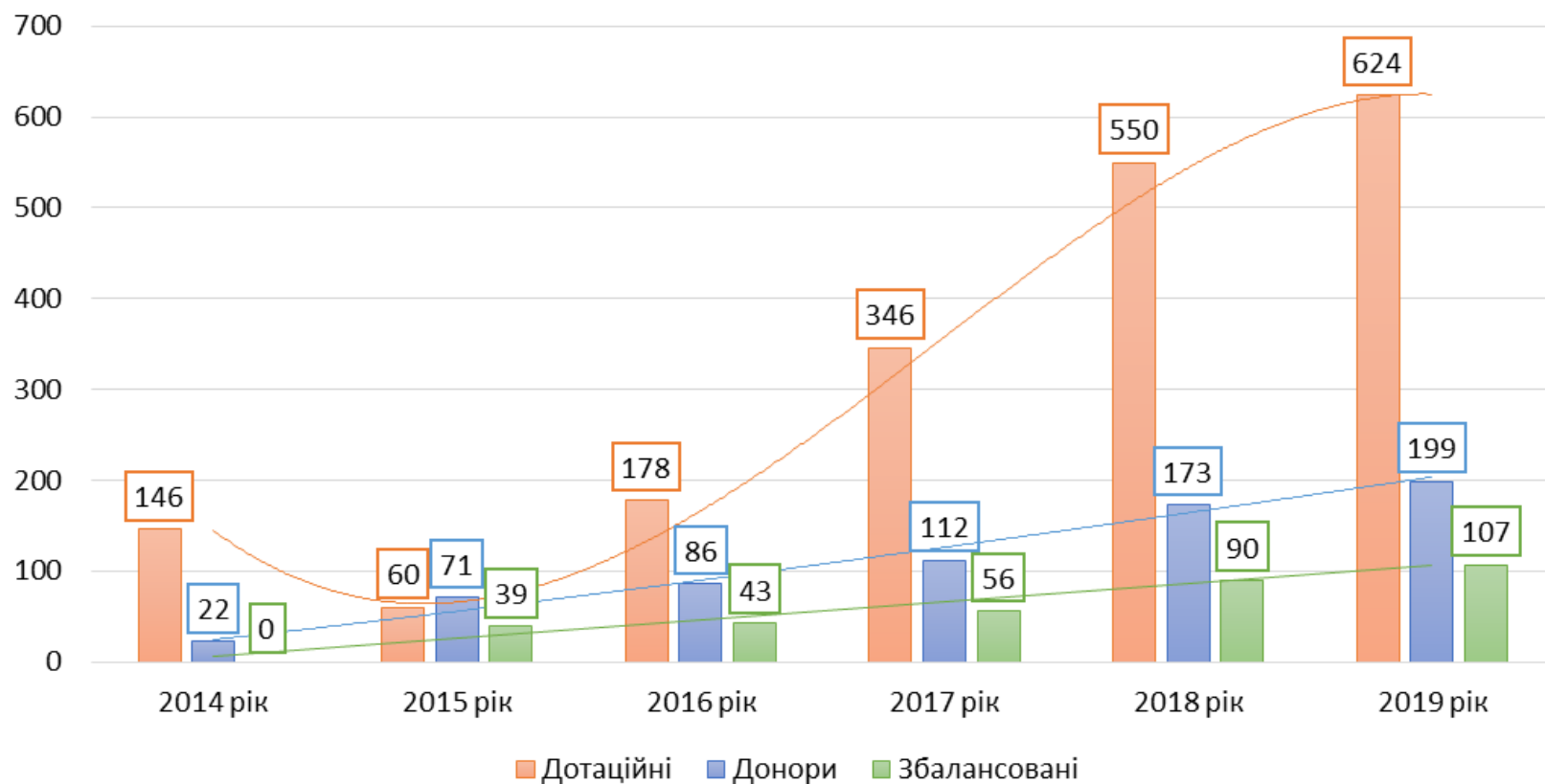

БЮДЖЕТИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД СІЛ, СЕЛИЩ, МІСТ (В Т. Ч. МОЗ ТА ОТГ)

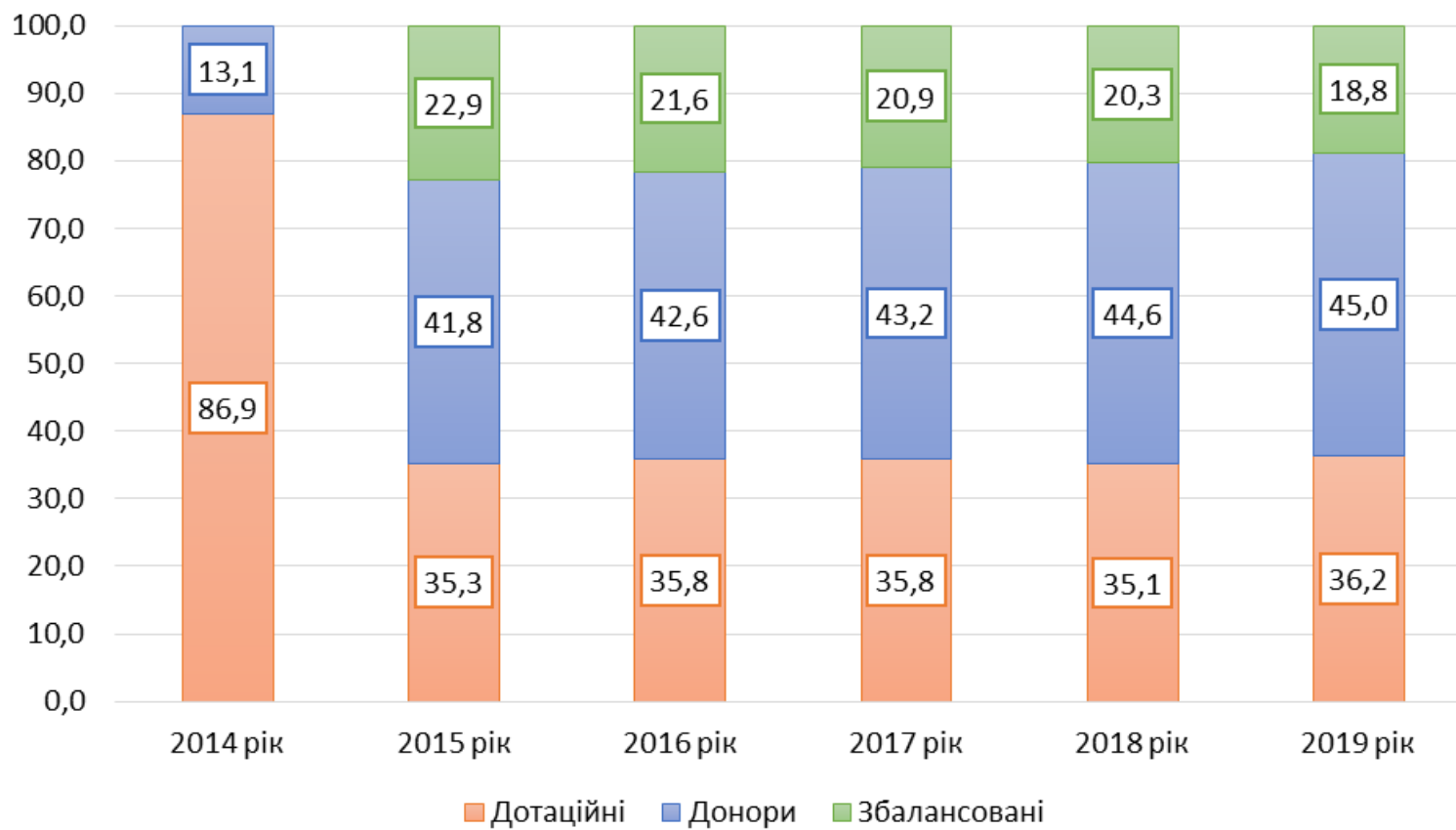
Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів ОМС у
2014-2019 роках, %

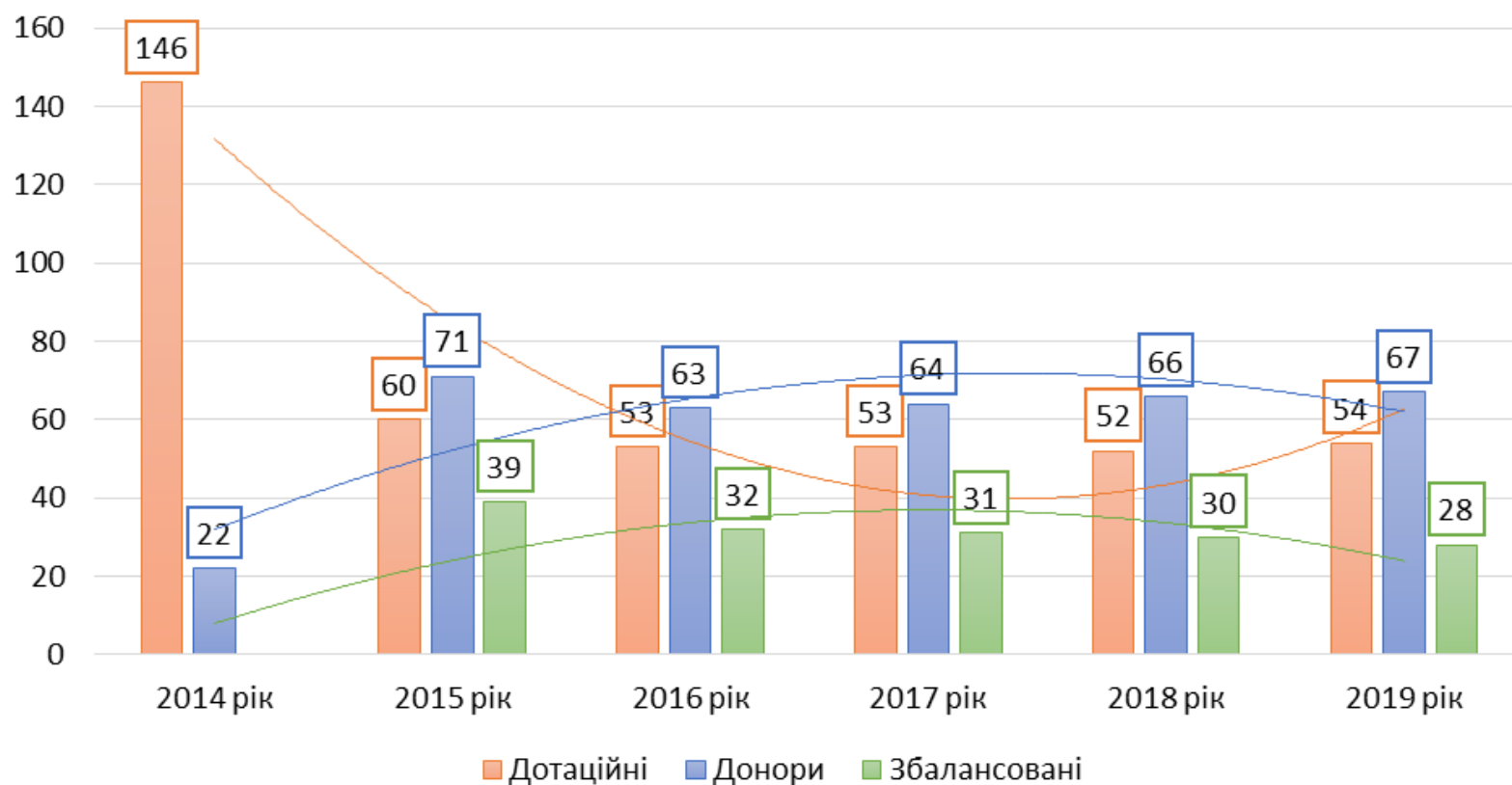
Динаміка кількості дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів органів місцевого самоврядування протягом 2014-2019 років, шт

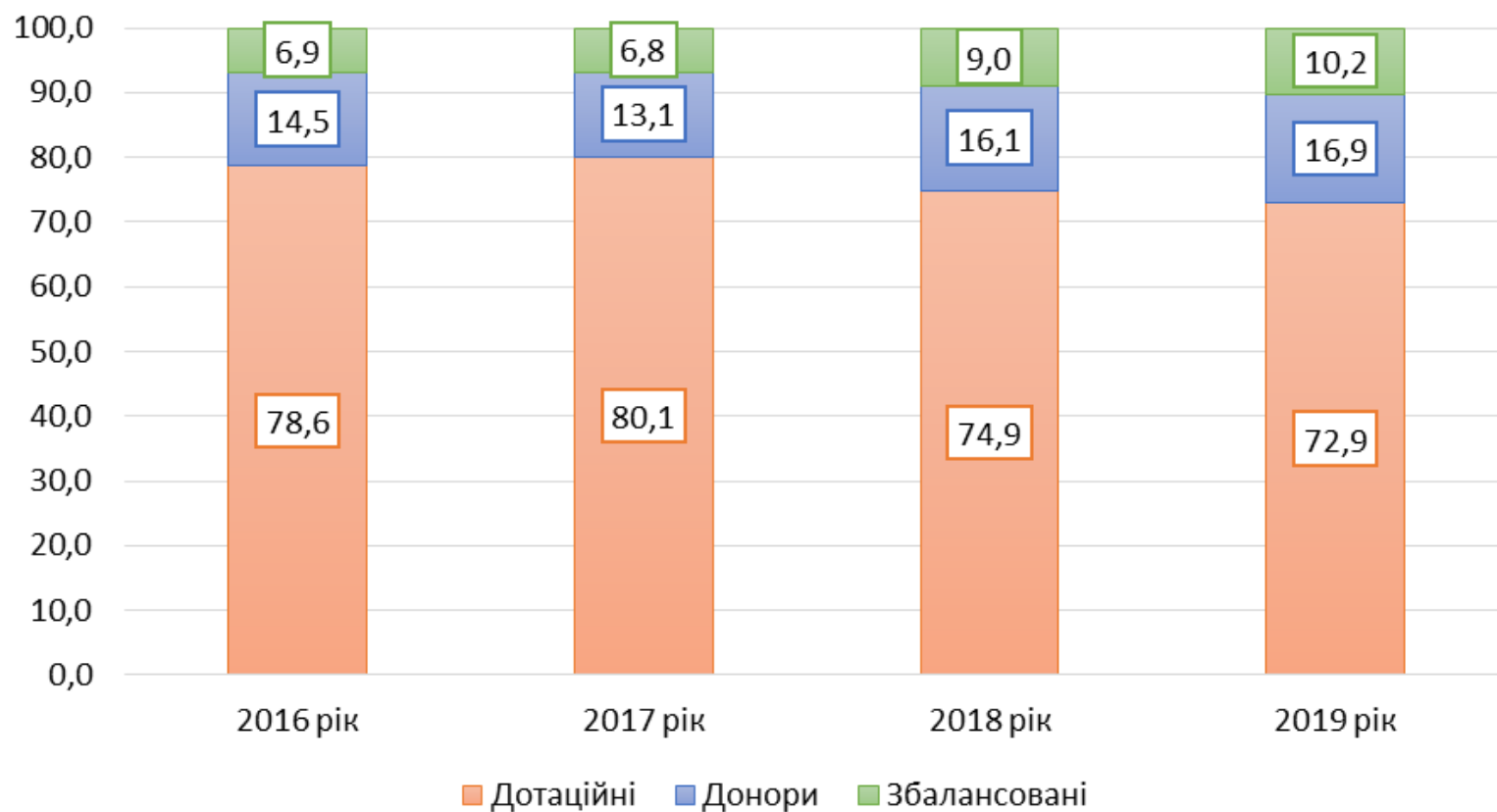
Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів міст обласного значення у 2014-2019 роках

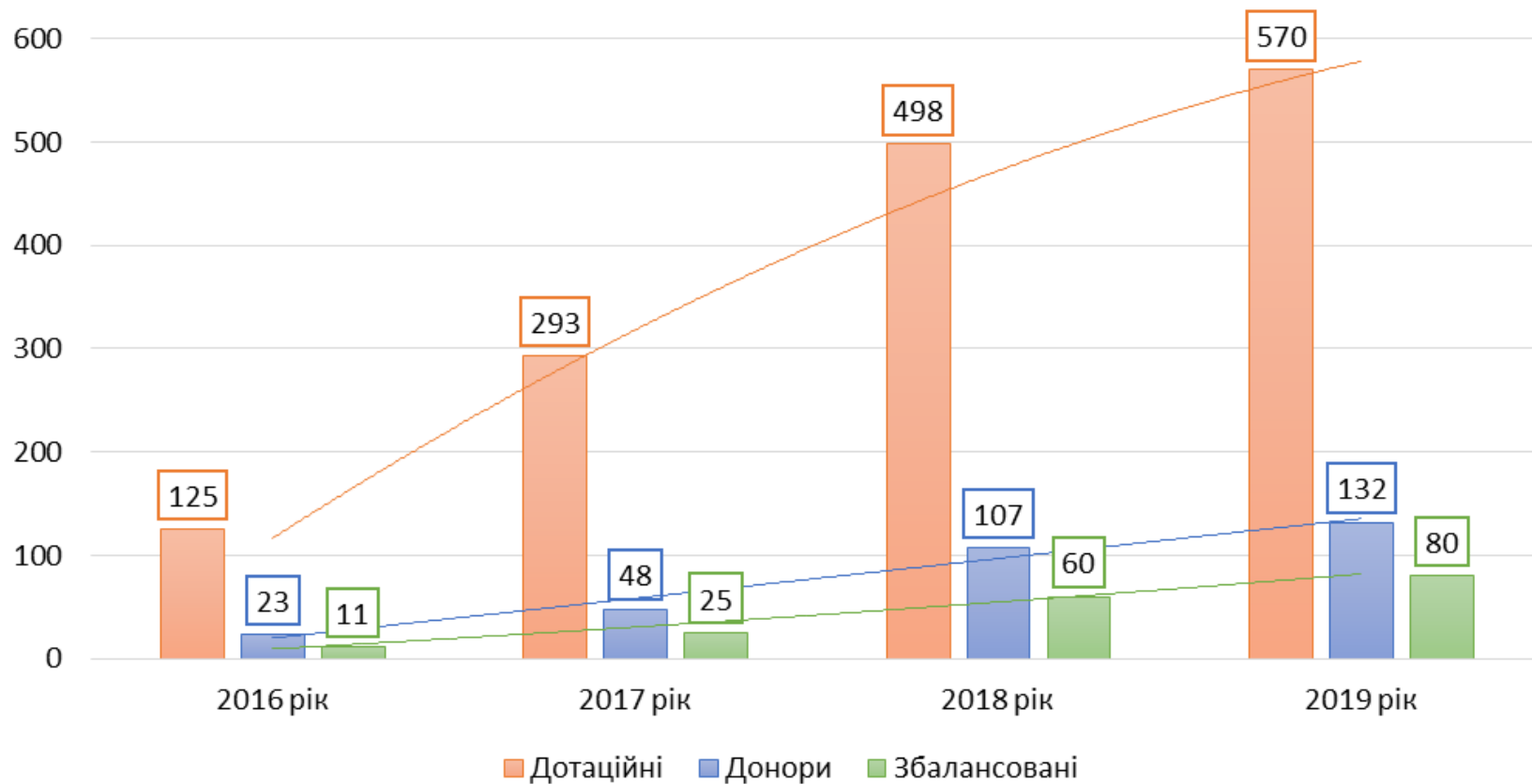
Динаміка кількості дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів міст обласного значення протягом 2014-2019 років

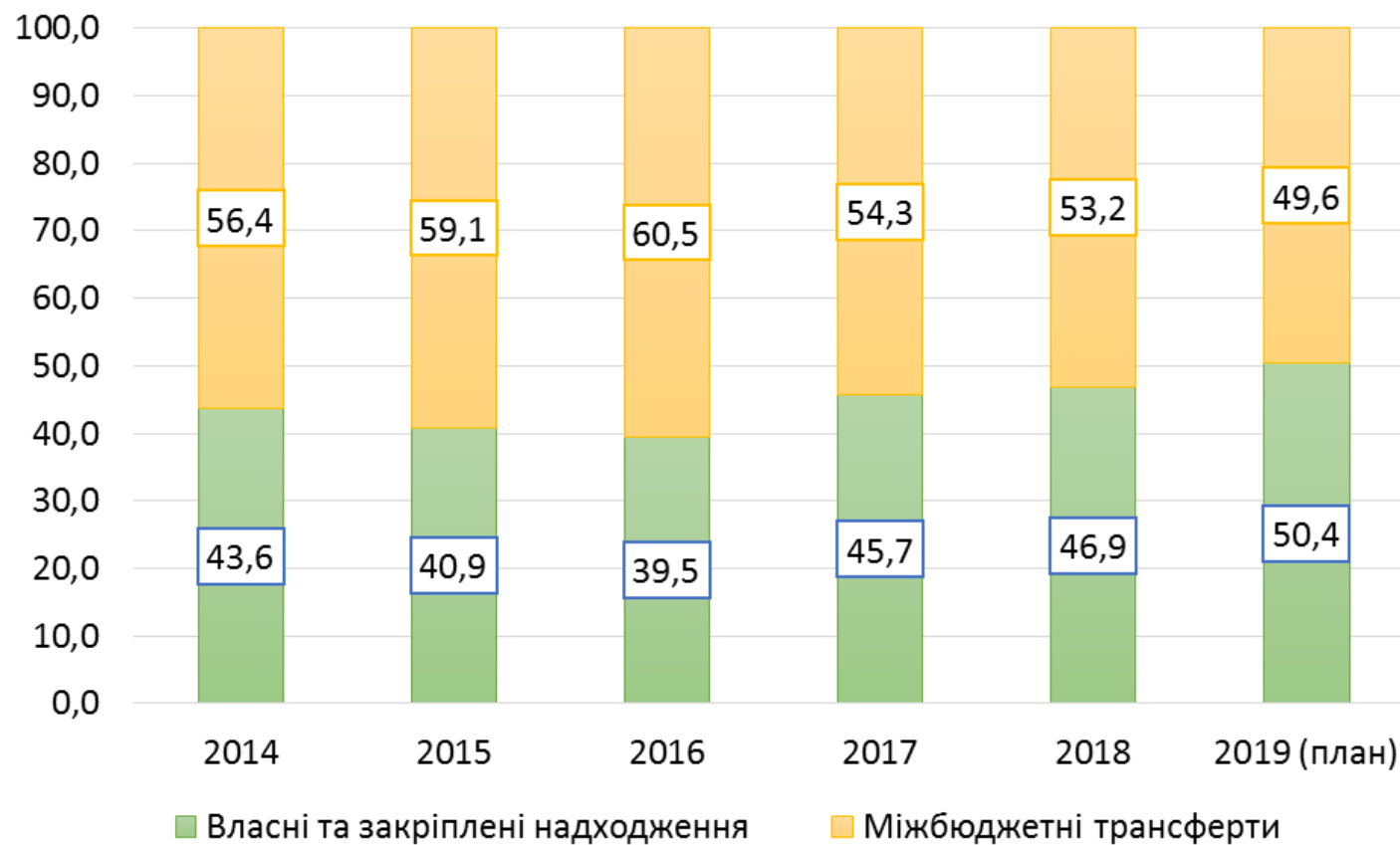
Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів ОТГ у 2014-2019 роках

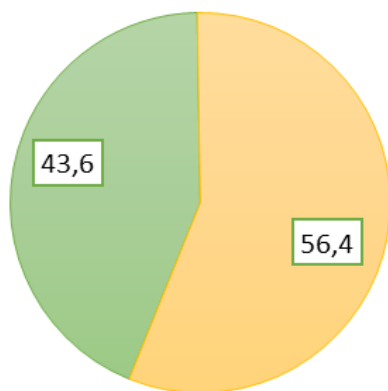
Динаміка кількості дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів ОТГ протягом 2014-2019 років

Динаміка структури надходжень місцевих бюджетів України 2014–2019 роки, %

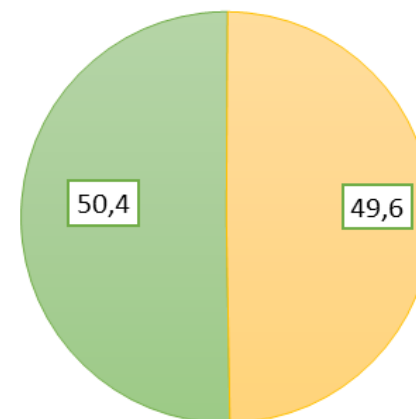

**Структура надходжень місцевих бюджетів
України у 2014 році, %**

■ Власні та закріплені надходження ■ Міжбюджетні трансферти

**Структура надходжень місцевих бюджетів
України у 2019 році (план), %**

■ Власні та закріплені надходження ■ Міжбюджетні трансферти

Питання, що потребують невідкладного врегулювання

Проблеми формування:

- Міста обласного значення не можуть завершити процедуру приєднання суміжних сільських, селищних територіальних громад оскільки **обмежені перспективними планами формування територій громад областей, що не відповідають Методиці**. У Закарпатській області ПП взагалі відсутній.
- Ненадання або надання ОДА негативних висновків на приєднання.
- Втручання (вплив) в процес формування таких громад місцевих бізнес та політичних еліт.
- Довкола міст обласного значення, всупереч методиці формуються ОТГ, оточуючи міста. Як наслідок, міста віддають кошти на реверс, а утворені довкола них громади є дотаційними.
- Передані ОМС повноваження не забезпечуються належними фінансовими ресурсами. Громади розраховували на повне ресурсне забезпечення делегованих державою повноважень та фінансування їх з державного бюджету.
- Державна підтримка об'єднання/приєднання територіальних громад **щорічно зменшується при збільшенні об'єднаних/приєднаних територіальних громад** (у 2016 році на 1 сільського жителя – 1,1 тис. грн, у 2018 році – 0,5 тис. грн, у 2019 році буде значно меншою).
- Кошти передбачені громадам за рахунок субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій та ДФРР **взагалі «заморожено» на державному рівні**.

Питання, що потребують невідкладного врегулювання

Проблеми діяльності:

- Спостерігається недостатність ресурсів на виконання делегованих повноважень. Зокрема, **через недосконалість формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами**, що не передбачає зменшення розрахункової **наповнюваності класів для міських ОТГ, які мають заклади загальної середньої освіти, розташовані в сільській місцевості** (необхідно невідкладно внести зміни до постанови КМУ від 27.12.2017 р. № 1088).
- Відсутні чіткі критерії розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти, охорони здоров'я та коштів державного дорожнього фонду на дороги державного значення місцевого користування та комунальні дороги. Наразі зазначені кошти розподіляються обласними державними адміністраціями на власний розсуд не враховуючи реальних потреб органів місцевого самоврядування, без визначення чітких критеріїв такого розподілу.
- У міст обласного значення **відсутні повноваження щодо реєстрації актів цивільного стану**. Необхідно на законодавчому рівні надати такі повноваження із реєстрації актів цивільного стану (народження, шлюбу, смерті) містам обласного значення. Це наблизить такі послуги до жителів приєднаних сільських, селищних громад та забезпечить повноцінне заведення у ЦНАПи.
- Дублюються повноваження у сфері соціального захисту (2 установи здійснюють однакову діяльність на одній території). Разом з тим, районні Управління праці і соціального захисту населення не передають справи міським Управлінням праці і соціального захисту населення. Питання потребує врегулювання на центральному рівні (Мінсоцполітики).

НЕОБХІДНО НЕВІДКЛАДНО ПРИЙНЯТИ ЗАКОНОПРОЕКТИ

- **Зміни до Конституції (нова редакція) щодо реформи місцевого самоврядування**
- **Про службу в органах місцевого самоврядування (нова редакція)**
забезпечить рівний доступ до служби в органах місцевого самоврядування, підвищить престижність служби в ОМС, мотивацію місцевих службовців до розвитку громад та власного розвитку
- **Про засади адміністративно-територіального устрою України**
в рамках чинної Конституції визначає засади, на яких має ґрунтуватися адміністративно-територіальний устрій України, види населених пунктів, систему адміністративно-територіальних одиниць, повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань адміністративно-територіального устрою, порядок утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адмінтеродіниць та населених пунктів, ведення Державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів України
- **Про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану" та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та наближення до громадян адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану"**
- **Про регулювання містобудівної діяльності**
усуне існуючі недоліки регулювання містобудівної діяльності, унеможливить нецільове використання та розподіл земель

Оновлення законів **про місцеві вибори, про місцеве самоврядування, про місцеві державні адміністрації** тощо.

Дякую за увагу!

Контакти АМУ:

Тел.: +38044 486 28 78

E-mail: info@auc.org.ua

Сайт: www.auc.org.ua

